

"ใยักญชง" ฝรั่ง-ญี่ปุ่นชื่นชอบ

คอลัมน์ ทางเลือกทางรอด โดย ภาวิณี เจริญยิ่ง

เสื้อผ้าใยักญชง

ในยุคที่ผู้คนหันมาสนใจรักษาสິงแวดล้อม ผู้ผลิตของอุปโภคบริโภคต่างหันมาใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติกันเป็นแถว "ใยักญชง" ก็เป็นอีกตัวหนึ่งที่ได้รับ ความนิยม โดยในภาคเหนืออย่างเช่นที่เชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน มักนำใยักญชงนี้มาตัดเย็บถักทอเป็นเสื้อผ้า กระเป๋า หมวก และของตกแต่งบ้านสารพัด

"คุณนวลศรี พร้อมใจ" ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเย็บปักถักร้อยบ้านห้วยทราย อ.แมริม จ.เชียงใหม่ เล่าให้ฟังว่า กลุ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2544 มีสมาชิกทั้งหมด 12 คน เริ่มที่เดียนาฝ้าย ไหมพรม และเชือกฟางมาถักเป็นกระเป๋าและถุง โดยได้รับการสนับสนุนเรื่องเงินและการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ทั้งกรมส่งเสริมสหกรณ์และ อบต. พอนำไปขายที่ถนนคนเดินในตัวเมืองเชียงใหม่ ลูกค้าต่างชาติก็แนะนำให้ถักใยักญชง จึงเริ่มนำใยักญชงมาถักเป็นเสื้อผ้า หมวก และกระเป๋า ปรากฏว่าได้รับการตอบรับอย่างดีจากลูกค้าทั้งไทยและเทศ ไม่ว่าจะเป็นฝรั่งหรือญี่ปุ่น ราคาขายเริ่มตั้งแต่ 10 บาท จนถึง 3,000 บาท ที่ขายดีที่สุดเป็นพวกหมวก

ักญชงเป็นพืชตระกูลเดียวกับกล้วยา ปลูกกันมากในโครงการหลวง บางคนอาจจะมองว่าผิดกฎหมาย แต่คุณนวลศรีให้ข้อมูลว่าไม่ผิดกฎหมาย สามารถหาซื้อได้จากบ้านม้งที่ ต.โป่งแยง และซื้อจากเครือข่ายพะเยา โดยการนำเส้นใยสำเร็จแล้วมาแปรรูปเป็นเสื้อ กระเป๋า กระโปรง หมวก ผ้าพันคอ โดยเฉพาะหมวกมีถึงกว่า 10 แบบ ล้วนเป็นงานฝีมือทั้งสิ้น มีทั้งงานถักนิตติ้งและโครเชต์ แต่ถ้าเป็นเสื้อผ้าถักเสร็จต้องส่งไปเย็บประกอบเป็นเสื้อแล้วส่งไปกุน จากนั้นนำไปต้มซัก ก่อนจะรีดเป็นขั้นตอนสุดท้าย

นวลศรี พร้อมใจ

สีส่วนใหญ่เป็นสีธรรมชาติของใยักญชงเอง ส่วนสีอื่นก็ย้อมด้วยสีธรรมชาติเช่นกัน คือ ย้อมด้วยสีดอกทองกวาวและน้ำขี้เถ้า ส่วนแบบต่างๆ นั้น นอกจากกลุ่มแม่บ้านจะได้รับการฝึกอบรมจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้ว บางส่วนดูจากในหนังสือและดูจากละครทีวีที่เหล่าดารานักกร้องนักแสดงสวมใส่กัน เช่นถ้าช่วงนี้นิยมกระโปรงยาวก็ออกแบบสไตลนั้น เท่าที่ดูจากหุ่นที่สวมใส่และในราวผ้าที่โชว์เป็นแบบที่เก๋ไก๋ทีเดียว

ถ้ามองอย่างผิวเผินอาจจะคิดว่าเส้นใยักญชงไม่น่าจะนำมาถักทอเป็นเสื้อผ้าที่ใส่ได้ทนทาน แต่จากการศึกษาค้นคว้าที่ผ่านมามีการนำเส้นใยักญชงมาใช้ประโยชน์ตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์แล้ว ถือเป็นเส้นใยที่มีคุณภาพสูง มีความยืดหยุ่น แข็งแรง และทนทานสูง สามารถใช้เป็นวัตถุดิบในการทำผลิตภัณฑ์จากเส้นใยได้มากกว่า 5,000 ชนิด ปัจจุบันมีการนำเส้นใยักญชงมาใช้ 2 ประเภทด้วยกันคือ ใช้ทำเสื้อผ้าและทำเยื่อกระดาษ

(บน) นี้แหละเส้นใยักญชง (ล่าง) หมอนใยักญชง

ทำไมชาวต่างชาติจึงนิยมเสื้อผ้าที่ทำจากใยักญชง คุณนวลศรีอธิบายว่า คุณสมบัติของใยักญชงคือดูดซับพิษออกจากร่างกาย ใส่แล้วเพิ่มความอบอุ่นและเย็นสบาย ลูกคามีทั้งฝรั่ง ญี่ปุ่น และคนไทย การดูแลซักรักก็ไม่ยาก ใช้น้ำยาล้างจานหรือแชมพูสระผมซักด้วยมือ ยิ่งซักรักยิ่งนุ่มยิ่งเหนียว ถ้าใช้ผงซักฟอกจะไปกัดเส้นใย

จากเดิมมีสมาชิกไม่กี่คนตอนนี้มีเพิ่มถึง 60 คนแล้ว แต่ละคนมีรายได้แตกต่างกัน โดยจะได้รับค่าตอบแทนเป็นรายชิ้นขึ้นอยู่กับความสามารถ ในแต่ละเดือนบางคนได้ 500 บาท บางคนได้ถึง 4,000 บาท ตอนนี้คนที่ตกงานมักมาที่กลุ่มแม่บ้านนี้ ซึ่งจะสอนตั้งแต่เริ่มต้น ใครไม่เป็นเลยก็ถักอะไรง่ายๆ ก่อน เช่น ผ้าห่ม กรณีถักเสื้อตัวหนึ่งใช้เวลาประมาณ 3 วัน ถ้าเป็นหมวกวันหนึ่งได้ 1 ชิ้น

ต่อต้านหลัง

ถ้าใครเห็นผลงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรห้วยทราย โดยเฉพาะการทำผลิตภัณฑ์จากใยกล้วยแล้ว จะรู้ว่า เป็นงานฝีมือที่น่าซื้อหามาใช้จริงๆ สมแล้วที่ได้รับรางวัลโอท็อป 4 ดาว ในชุดถัดจากเส้นใยกล้วย เมื่อปี 2547 และเมื่อปี 2546 ได้โอท็อป 3 ดาว จากผลิตภัณฑ์เย็บปักถักร้อย

พวกที่ไปหลายคนซื้อหมวกมาใส่ราคาใบละเกือบ 300 บาท เพราะไม่ใช่จะหาซื้อได้ง่าย ไหนๆ มาแล้วก็อุดหนุนผลงานกลุ่มแม่บ้านห้วยทรายเสียเลย

ปกติผลงานของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจะขายอยู่ที่กลุ่มและขายที่ถนนคนเดินเชียงใหม่ รวมทั้งออกบูธตามงานต่างๆ สนใจงานใยกล้วย หรืออยากศึกษาดูงานติดต่อได้ที่ 08-1289-4744

มติชนรายวัน วันที่ 03 มกราคม พ.ศ. 2552 ปีที่ 31 ฉบับที่ 11256 หน้า 23

ที่มา :

http://www.matichon.co.th/matichon/view_news.php?newsid=01cho01030152§ionid=0144&day=2009-01-03